

De regering zegt dat zij onder de druk van buitenaf verplicht is voorrang te geven aan de invoer van voedsel, medicijnen en brandstof.

Met lange en chaotische rijen voor de winkels van Havana en andere provinciesteden komen de problemen rond bevoorrading in Cuba opnieuw in het oog van een orkaan. Als er al schaarse producten worden aangeboden, vormen zich dadelijk lange rijen, wat af en toe leidt tot schermutselingen onder klanten en vaak harde kritiek op zowel de autoriteiten als de toezichters. Sommige winkels stellen strikte grenzen aan het per persoon besteedbaar bedrag om hamsteren en herverkoop te voorkomen. Maar corrupte werknemers lichten vooraf vrienden in of goed getipte herverkopers.

Nu, dit was ook de afgelopen decennia geen nieuws meer.

Alleen is het een voortdurend terugkerend probleem geworden, als gevolg van haperende productie en inefficiëntie in de overheidsbedrijven, maar ook door financiële beperkingen op de invoer en de verscherping van het US-embargo. Via de officiële media legt de regering uit dat zij door de vertraging, die de schepen met grondstoffen oplopen onder druk van de VS, gedwongen is prioriteit te geven aan de drie belangrijkste soorten te importeren producten: voedsel, medicijnen en brandstof. Deze bevoorrading is zeker onvoldoende, maar ten gevolge daarvan ontstaat er dan weer een nijpend tekort aan toilet- en schoonmaakproducten ... ten minste tot maart.

Een toelichting van de minister

Minister van Binnenlandse Handel Betsy Diaz kondigde eerder in februari aan dat ten minste tot april 2020 niet aan de vraag naar schoonmaak- en toiletartikelen kan worden voldaan. “Vandaag moeten de financiële middelen worden aangewend om de tegenslagen van de olieblokkade te overwinnen en om brandstof in andere regio’s aan te kopen (...). Brandstof en voedsel zijn de belangrijkste prioriteiten”, legde zij uit. Haar uitspraken veroorzaakten aanvankelijk verwarring. Het ministerie noemde de vermeende “gewetenloze mensen” die “kwaadwillig valse informatie” hebben verspreid over het tekort aan hygiëneproducten

“lakeien van het imperialisme” . Volgens een nota op de website van het ministerie “is wat er werkelijk wordt meegedeeld” dat “tot maart niet aan de vraag naar een stabiel aanbod wordt voldaan, omdat de totale hoeveelheden niet beschikbaar zijn en het aanbod vanaf april op een adequaat niveau moet worden gestabiliseerd”.

Het nieuws veroorzaakt in ieder geval veel bezorgdheid onder de bevolking. Terwijl veel Cubanen zich dadelijk naar de overheidsmarkten en de zgn. “shoppings”(die artikelen in vreemde valuta verkopen) haastten op zoek naar deze producten, werden de sociale netwerken en alternatieve media overspoeld door geërgerde commentaren van bezorgde burgers.

De mensen herinnerden zich dat het aanbod van “ontbrekende” producten (zoals het winkelpersoneel ze vaak benoemt) ook al een piek bereikte in 2019, toen er een tekort was aan plantaardige olie, kip, tarwemeel en afgeleiden.

Komt er een beter aanbod?

Managers van het Ministerie van Binnenlandse Handel vertelden aan Granma, partijorgaan van de Cubaanse Communistische Partij, dat het aanbod van schoonmaakproducten – o.a. zeep, tandpasta, vloeibaar wasmiddel en toiletpapier – niet verdwijnt, maar dat op dit moment zoals ook in voorgaande jaren niet alle niveaus van de vraag kunnen worden gedekt. Volgens Francisco Silva, algemeen directeur warenverkoop van de sector, zijn voor de maanden februari en maart de producten in de “canasta basica”(de vaste basiskorf van waren) gegarandeerd, hoewel de productie van graan is gedaald, en koffie en melkpoeder in bulk zullen worden verdeeld bij gebrek aan verpakkingsmateriaal.

Een diëtist verklaarde aan IPS dat het verpakken van poedermelk zo snel mogelijk moet worden opgelost, gezien de gevoeligheid van dit product voor besmetting en omdat het grootste deel bestemd is voor kinderen en voor wie aangewezen is op diëet. Het overige deel wordt tegen hoge prijzen verkocht aan de rest van de bevolking.

Net als in het laatste kwartaal van vorig jaar zijn de lange rijen bij de tankstations in het hele land het meest opvallende beeld van de nieuwe schaarsteperiode, waarbij sommige klanten niet nalaten de voorkeursbehandeling van de chauffeurs van staatsvoertuigen aan te klagen.

Wachtrijen voor medicatie

Geneesmiddelen is bijna een apart hoofdstuk. Op donderdag of vrijdag komen tientallen mensen, meestal ouderen, de apotheken binnen in de hoop om voordat hun voorschrift verloopt pijnstillers, antihistaminica, huidcrèmes, enz. te kunnen kopen. De lijst van “ontbrekende geneesmiddelen” is lang en vele rekken staan leeg. Maar de staat tracht wel, zij het met ups en downs, de geneesmiddelen voor chronische patiënten (vooral die met hoge bloeddruk) te garanderen die met de zogenaamde “tarjetón” (de “kaart”) worden verkregen.

Ondanks de “conjuncturele” moeilijke situatie van de brandstof die president Miguel Díaz-Canel in september 2019 afkondigde, is de regering erin geslaagd om elke 30 dagen de normale gezinskorf tegen gesubsidieerde prijzen te garanderen, ondanks de kosten voor de invoer ervan. De gerantsoeneerde artikelen dekken slechts de behoeften van een derde van de maand.

Vloeibaar gas

De voorbije maand januari werd de bevolking opgeroepen om “maatregelen van besparing en efficiënt gebruik” in acht te nemen om te besparen op het vloeibare gas dat veel huishoudens gebruiken om te koken, waarmee tegelijk de rantsoenering werd aangekondigd. Volgens het staatsbedrijf Union Cuba-Petrolero (CUPET) heeft de verminderde invoer van vloeibaar petroleumgas (LPG) voor binnenlands gebruik na de sancties van de Verenigde Staten gevolgen voor de levering aan meer dan 1,7 miljoen klanten. De dag ervoor kondigde CUPET aan dat het bezig is met het normaliseren van de distributie van vloeibaar gas en dat het verwacht tegen midden februari de leveringen aan de bevolking en de staatssector weer te doen toenemen.

Ook de watervoorziening

Bij het gebrek aan brandstof en het tekort aan hygiëneproducten, komt op de koop toe ook nog de aankondiging van het waterbedrijf “Aguas de La Habana” dat het vanaf maandag 10

februari elke derde dag een distributieronde met water in de diverse zones van de hoofdstad zal organiseren. De reden hiervoor is een breuk in de waterleiding die de watervoorziening in het centrum van de hoofdstad vertraagt tengevolge van de infiltratie van vervuiling met brandstof in het netwerk van de dichtbevolkte gemeente Diez de Octubre.

De algemene directeur van het bedrijf, meldde aan het weekblad Tribuna de La Habana dat de besmetting zich voordeed in de wateren van het Vento-kanaal, in het gebied van Capdevila. Deze pijpleiding is aangesloten op het centrale bevoorradingssysteem van de deelgemeenten Plaza de la Revolución, Diez de Octubre, Centro Habana, La Habana Vieja en Cerro.

De 2,1 miljoen bewoners van de hoofdstad konden de vrijdag daarop herademen, toen Aguas de La Habana meldde dat de wateraanvoer geleidelijk wordt hersteld in de verschillende gebieden, als de ontsmetting en reparatie van de pijpleiding zal voltooid is.

Bronnen: Havana Times, IPS, CiberCuba, BBC-Mundo.